

[Bøgholm.]

nære nogen som helst ængstelse for en fri valutahandel mellem de nordiske lande indbyrdes. Ikke mindst på baggrund af Schumanplanen, Beneluxunionen og planerne om et udvidet økonomisk samarbejde indenfor det britiske verdensrige må det frygtes, at de nordiske hjemmemarkeder vil vise sig for små til at tjene som basis for eksportfremstød, og det er derfor mit håb, at en fri handel eller i hvert fald væsentlige toldnedsættelser de nordiske lande imellem vil kunne gennemføres for en række varegrupper vedkommende.

Også på det diplomatiske område måtte nordisk samarbejde synes naturligt. Det er jo et af kendetegnene for vor tid, at nationalismen synes at være ved at blive overvundet i Europa, medens den går fra sejr til sejr ude i de fremmede verdensdele. Derfor omdannes eller sprænges de gamle koloniriger, samtidig med at Europas lande søger sammen, og parallelt hermed er der gået en industrialisering af det, der engang var råstofmarkeder for europæiske lande. Det betyder, at verden har fået flere hovedsteder end nogensinde før, og at der er opstået en række nye markeder, men i denne nye verden kan ingen lille stat alene klare sine diplomatiske opgaver. Skal mulighederne udnyttes af andre end stormagterne, må et samarbejde mellem flere lande finde sted, og for vort vedkommende vil det vel være naturligt at søge dette samarbejde på nordisk basis. Jeg henstiller, at muligheden for at gennemføre et sådant samarbejde prøves indenfor et begrænset område.

Der findes i Mellem- og Sydamerika ikke mindre end 20 stater, hvoraf de fleste råder over købedygtige markeder. Nu siger det sig selv, at der ikke er noget nordisk land, der vil være i stand til at lade sig repræsentere gennem udsendte gesandter eller generalkonsuler i alle disse stater. Danmark har 4 legationer derude: Brasilien, Argentina, Mexico og Columbia, og desuden handelsattachéer i Chile og Venezuela, Norge har 5 gesandter, Sverige har 9 gesandter. De sydamerikanske markeder har en steds stigende betydning for verdensøkonomien; og også for den nordiske eksport og import synes der at være overmåde gode muligheder derude, men det må erkendes, at således som tingene ligger i dag, arbejder de nordiske diplomater under overordentlig vanskelige vilkår. Jeg skal eksempelvis

nævne, at den danske gesandt i Buenos Aires er akkrediteret 5 lande, hvorimellem et så betydningsfuldt land som Chile og en så fjern stat som Bolivia, og at den danske gesandt i Mexico er akkrediteret 10 lande. Det er sikkert ikke for meget at sige, at der her stilles krav til udenrigstjenesten og gesandterne, som ingen fuldtud vil kunne honorere, og det måtte da ligge lige for at rejse spørgsmålet, om der ikke kan skabes bedre arbejdskår gennem et udvidet samarbejde mellem de nordiske lande og da i første række mellem Norge, Sverige og Danmark.

Problemet er det samme for de tre lande, at man ganske enkelt ikke er i stand til personelt at dække dette uhyre område. Gennem et diplomatisk samarbejde ville man skabe mulighed for at blive repræsenteret i alle mere betydningsfulde lande uden dermed følgende udgifter; det kan tværtimod siges, at der derigennem vil kunne spares både det ene og det andet. Selvom man går ud fra, at de tre lande, der er tale om, ville opretholde deres diplomatiske repræsentationer i Brasilien og i Argentina, ville der være mulighed for for et ringere beløb end det, der i dag ofres, at skabe en virkelig omfattende diplomatisk tjeneste i Sydamerika. Når de selvstændigt arbejdende handelsattachéer medregnes, findes der i Sydamerika 23 diplomatiske lederposter, der i dag er besat. Da der kun er 20 stater — og det gælder om nogle af staterne i Mellemamerika, at de ganske naturligt vil kunne lægges sammen under samme legation —, måtte man vel kunne regne med, at 12 à 15 selvstændige poster ville give de nordiske lande en fuldtud tilfredsstillende tjeneste derude.

Det måtte da tages op til overvejelse, hvorvidt der burde være tale om egentlige nordiske gesandter, der samtidig repræsenterer kongerne af Danmark, Norge og Sverige, eller om man burde gå således til værks, at den danske gesandt i det ene land eo ipso repræsenterer Norge og Sverige, og omvendt den svenske og den norske gesandt i et andet land eo ipso repræsenterer Danmark. Det ville være et formelt spørgsmål. Det ville utvivlsomt give mere prestige til vor repræsentation derude, om der her virkelig blev tale om et nordisk diplomati, hvor det gælder de sydamerikanske poster udenfor Brasilien og Argentina.

Man har fra nogle sider været inde på, at